Na rokovanie Mestskej rady mesta Piešťany dňa 09.05.2018

Názov materiálu: **VYHODNOTENIE NAKLADANIA S KOMUNÁLNYMI ODPADMI V MESTE PIEŠŤANY ZA ROK 2017**

Materiál obsahuje: Dôvodová správa
Vyhodnotenie nakladania s komunálnymi odpadmi v meste Piešťany za rok 2017

Návrh na uznesenie: Mestská rada mesta Piešťany po prerokovaní

„Vyhodnotenie nakladania s komunálnymi odpadmi v meste Piešťany za rok 2017“

- berie na vedomie

Stanovisko komisie životného prostredia:
Komisia pre životné prostredie po prerokovaní materiál „Vyhodnotenie nakladania s komunálnymi odpadmi v meste Piešťany za rok 2017“ **berie na vedomie.**

Spracovateľ: Ing. Lucia Schultzová, Zuzana Jakubisová - referenti oddelenia SSaRM

Predkladateľ: Ing. Eduard S t r a p a t ý , prednosta MsÚ

Dôvodová správa :

Materiál „Vyhodnotenie nakladania s komunálnymi odpadmi v meste Piešťany“ za uplynulý rok je pravidelne spracovávaný a predkladaný na rokovanie poslancom mestského zastupiteľstva za účelom informovania o aktuálnom stave nakladania s odpadmi.
Prvé vyhodnotenie nakladania s odpadmi bolo spracované v roku 2007. Od toho obdobia bol materiál pravidelne dopĺňaný o informácie na základe uznesení Komisie pre životné prostredie a Mestského zastupiteľstva.
Cieľom vypracovaného materiálu je vyhodnotenie nakladania s odpadmi za rok 2017 v nasledovnom členení :

- analýza vyprodukovaných druhov odpadov a ich množstvá
- prehľad o spôsobe zhodnocovania a zneškodňovania odpadov
- prehľad o vynaložených nákladoch na zabezpečenie zberu, prepravy a uloženia odpadov

Pre porovnanie nákladov a množstva vyprodukovaných odpadov uvádzame údaje za obdobie posledných piatich rokov.

Súčasťou materiálu sú aj informácie o:

- aktivitách v oblasti odpadového hospodárstva v roku 2017
- cieľoch v oblasti odpadového hospodárstva v roku 2018

1. Problematika odpadového hospodárstva mesta Piešťany

Pri riešení odpadového hospodárstva na území mesta Piešťany je potrebné prihliadať na skutočnosť, že produkcia odpadu predstavuje nielen ekologický, ale aj ekonomický rozmer. Zároveň je zrejmé, že nakladanie s odpadmi nepredstavuje zdroj zisku, ale pomáha skvalitňovať životné prostredie obyvateľov, zlepšovať stav krajiny za pomoci prísnych podmienok a pravidiel, ktoré je potrebné pri týchto činnostiach rešpektovať. Komunálna sféra je základom tvorby odpadov, kde každodenný život v konzumnej spoločnosti a s rastom životnej úrovne žiaľ prináša fakt vzniku odpadov a problematiku ich následnej likvidácie. Záujmom mesta Piešťany je vytvárať pre svojich obyvateľov vhodné podmienky na zapojenie sa do systému zberu komunálnych a drobných stavebných odpadov, zdokonaľovanie systému triedeného zberu odpadov, zvyšovanie množstva vytriedených komodít a znižovanie množstva komunálnych odpadov ukladaných na skládky odpadov.

2. Legislatívne opatrenia na zabezpečenie správneho nakladania s odpadmi

Za komplexné nakladanie s komunálnymi odpadmi, vrátane zhodnocovania a zneškodňovania odpadov je zodpovedné mesto, ktoré je povinné prihliadať na základné princípy riadenia odpadového hospodárstva :

a) predchádzať vzniku odpadov a obmedzovať ich tvorbu
b) zhodnocovať odpady recykláciou, opätovným použitím alebo inými procesmi umožňujúcimi získavanie druhotných surovín
c) využívať odpady ako zdroj energie
d) zneškodňovať odpady spôsobom neohrozujúcim zdravie ľudí a nepoškodzujúcim životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom.

Súčasný právny rámec, ktorý vymedzuje povinnosti obcí a miest je špecifikovaný v nasledovných zákonoch a príslušných vyhláškach :

- *Zákon č.79/2015 Z. z. o odpadoch*
- *Vyhláška MŽP SR č.365/2015, ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov*
- *Vyhláška MŽP SR č.366/2015 o evidenčnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti*
- *Vyhláška MŽP SR č.371/2015, ktorou sa vykonávajú ustanovenia zákona o odpadoch*
- *Vyhláška MŽP SR č.373/2015 o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov*
- *Zákon č.582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne a drobné stavebné odpady*
- *Zákon SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.*

Mesto Piešťany nakladá s odpadmi na svojom území v zmysle ustanovení Všeobecne záväzného nariadenia mesta Piešťany o odpadoch č. 1/2016.

V zmysle ustanovení zákona č.79/2015 Z. z. o odpadoch má **mesto povinnosť**:

- zaviesť vhodný systém zberu odpadov, zabezpečením zberu a prepravu zmesového komunálneho odpadu vznikajúceho na jeho území na účely jeho zhodnotenia alebo zneškodnenia v súlade so zákonom o odpadoch, vrátane zabezpečenia zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu zmesového komunálneho odpadu v meste
- zabezpečiť vykonávanie triedeného zberu jedlých olejov a tukov z domácností a biologicky rozložiteľných odpadov zo záhrad a parkov vrátane odpadu z cintorínov,
- zabezpečiť zavedenie a vykonávanie triedeného zberu komunálnych odpadov pre papier, plasty, kovy, sklo a viacvrstvové tetrapakové obaly najmenej v rozsahu vyplývajúcom z požiadaviek ustanovených na triedený zber komunálnych odpadov, v rámci zavedeného systému zberu odpadov, vrátane zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálnych odpadov v meste,
- zabezpečiť priestor, kde môžu občania odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov v rámci triedeného zberu (vrátane odpadov z obalov a neobalových výrobkov),
- podľa potreby, najmenej dvakrát do roka, uskutočniť zber a prepravu objemných odpadov a oddelene zbieraných zložiek komunálneho odpadu z domácností s obsahom škodlivých látok na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia
- upraviť zmluvne spôsob a podmienky zberu odpadov so zberovou spoločnosťou, ktorá má na vykonávanie predmetnej činnosti oprávnenie a požadované súhlasy od orgánov štátnej správy
- vykonávať kontroly plnenia povinností pôvodcov odpadov, požadovať informácie o nakladaní s odpadom na jeho území
- ukladať pokuty za priestupky za nepovolené nakladanie s odpadmi na úseku odpadového hospodárstva
- povinnosť zaviesť a zabezpečovať vykonávanie triedeného zberu komunálneho odpadu pre biologicky rozložiteľný kuchynský odpad.

3. *Analýza odpadového hospodárstva*

Analýza odpadového hospodárstva predstavuje informácie o nakladaní s komunálnymi odpadmi a ich vytriedenými zložkami, ktoré vznikli na území mesta Piešťany za rok 2017. Predkladá prehľad o celkovom množstve vyprodukovaných odpadov, a tiež o výške nákladov potrebných na zabezpečenie služieb v oblasti odpadového hospodárstva (zber, preprava, zhodnotenie a zneškodnenie odpadov).

V roku 2017 sme zaznamenali zvýšenie produkcie celkového množstva komunálnych odpadov a tým aj zvýšenie vytriedených odpadov, kde percento separácie dosiahlo hodnotu **32 %.** Údaje uvádzame v tabuľke č.1. K zvýšeniu množstva vytriedeného odpadu prispelo zvýšenie množstva odpadov z kovov, elektroodpadu, žiariviek, batérií a akumulátorov vyzbieraných v zariadeniach na zber odpadu, ktoré majú s mestom uzavretú zmluvu (Kovošrot Belica, s.r.o. a Výkupňa Environment, s.r.o.) a ohlasujú nám množstvá vyzbieraných komunálnych odpadov od občanov.
Tabuľka č.2 uvádza množstvo vyprodukovaných komunálnych odpadov po vyčlenení biologicky rozložiteľných odpadov pre porovnanie percenta separácie.

V tabuľke č.3 uvádzame percentuálny podiel piatich základných separovaných zložiek (papier, plasty, sklo, kovy a tetrapaky) z celkového množstva vyprodukovaných komunálnych odpadov z dôvodu lepšej prehľadnosti percentuálneho podielu najzberanejších zložiek.
Podľa tabuľky č.4 sme u niektorých odpadov podľa pôvodu ich vzniku zaznamenali zníženie u iných nepatrné zvýšenie ich množstva, okrem odpadu z prevádzky Zberné stredisko, ktorého množstvo sa zvýšilo. Na jeho zvýšenú produkciu mali vplyv odstraňovanie nepovolených skládok odpadov a veľkoobjemových odpadov zo stanovíšť zberných nádob na sídliskách a z verejných priestranstiev mesta, taktiež zber veľkoobjemových odpadov počas jarných a jesenných zberov.
V tabuľke č.5 uvádzame údaje o vytriedených komoditách a ich odberateľoch, ktorí odovzdali odpad oprávneným spoločnostiam na ďalšie zhodnotenie.
V roku 2016 sa začal vyberať poplatok za uloženie drobného stavebného odpadu v prevádzke Zberné stredisko vo výške 0,015 €/kg, údaje o príjmoch a množstvách uloženého drobného stavebného odpadu uvádzame v tabuľke č. 6.

Tabuľka č.1 Množstvo vyprodukovaných komunálnych odpadov v tonách (2013 - 2017)

Zberový rok	***Celkové množstvo***	***Priemer na 1 ob.***	***Skládkované množstvo***	***Priemer na 1 ob.***	***Separované množstvo***	***Priemer na 1 ob.***	***Percento separácie***
2013	16 752	0,58	10 662	0,37	6 090	0,21	36
2014	18 633	0,65	11 340	0,39	7 293	0,25	39
2015	17 071	0,60	11 611	0,40	5 460	0,19	32
2016	16 689	0,59	11 687	0,41	5 002	0,18	30
2017	17 280	0,61	11 718	0,42	5 562	0,20	32

Zdroj : Oddelenie stavebných služieb a rozvoja mesta – životné prostredie

Tabuľka č.2 Množstvo vyprodukovaných komunálnych odpadov po vyčlenení biologicky rozložiteľných odpadov v tonách (2013 - 2017)

Zberový rok	***Celkové množstvo***	***Skládkované množstvo***	***Separované množstvo***	***Percento separácie***
2013	12 442	10 662	1 780	14,31
2014	13 176	11 340	1 836	13,93
2015	13 471	11 611	1 860	13,81
2016	13 725	11 687	2 038	14,85
2017	15 336	11 718	3 618	23,59

Zdroj : Oddelenie stavebných služieb a rozvoja mesta – životné prostredie

Tabuľka č.3 Percentuálny podiel piatich základných triedených zložiek (papier, plasty, sklo, kovy a tetrapaky) z celkového množstva vyprodukovaných komunálnych odpadov v tonách (2013 - 2017)

Zberový rok	***Celkové množstvo***	***Skládkované množstvo***	***Separované množstvo***	***Percento separácie***
2013	12 310	10 662	1 648	13,39
2014	13 058	11 340	1 718	13,16
2015	13 351	11 611	1 740	13,03
2016	13 518	11 687	1 831	13,55
2017	15 105	11 718	3 387	22,42

Zdroj : Oddelenie stavebných služieb a rozvoja mesta – životné prostredie

Tabuľka č.4 Množstvo odpadov v tonách rozčlenené podľa ich pôvodu (2013 - 2017)

Zberový rok/pôvod	***2013***	***2014***	***2015***	***2016***	***2017***
Domácnosti	5 096	4 970	4 848	4 833	4 744
Prevádzky	2 506	2 550	2 549	2 582	2 485
Zberné stredisko	1 489	2 381	2 799	2 987	3 157
Uličné nádoby	310	487	316	313	266
Čistenie ulíc	827	510	779	644	721
Bioodpad z domácností	854	950	910	1 035	968
Odpad z cintorínov	198	180	192	196	194

Zdroj : Oddelenie stavebných služieb a rozvoja mesta – životné prostredie

Tabuľka č.5 Množstvo vytriedených odpadov v tonách podľa komodít, údaje o odberateľoch (2013 - 2017)

Komodita	***2013***	***2014***	***2015***	***2016***	***2017***	***Odberateľ***
Papier	816,56	840,81	851,51	905,88	952,60	Marius Pedersen, a.s
Plasty	390,83	400,16	414,5	418,25	420,60	Marius Pedersen, a.s.
Sklo	396,11	427,95	422,65	452,16	461,29	Marius Pedersen, a.s.
Batérie, akumulátory	1,14	0,29	0,05	0	2,19	Bomat, s.r.o. Environment, s.r.o.
Žiarivky, farby	4,417	7,19	7,89	10,41	13,06	Bomat, s.r.o., Vyfako, s.r.o. Environment, s.r.o.
Oleje a tuky	1,09	0,12	1,88	3,29	3,67	Vyfako, s.r.o.
Elektroodpad	38,51	15,31	13,04	58,92	116,63	Bomat, s.r.o. Environment, s.r.o.
Kovy	13,99	14,51	20,30	21,91	1523,01	Marius Pedersen, a.s. Environment, s.r.o. Kovošrot Belica, s.r.o.
Pneumatiky	25,81	27,84	21,45	35,66	0	Vyfako, s.r.o., INPOS Slovakia s.r.o.
Tetrapakové obaly	30,82	34,97	31,10	33,22	29,77	Marius Pedersen, a.s.
Šatstvo, textil	61,124	62	68,74	93,67	90,36	TextilEco, a.s., Peter Kucharčík
Bioodpad*	4310	5458	3600	2964	1944,07	Služby mesta
Kuchynský odpad	0	4,56	6,70	4,59	4,50	Marius Pedersen, a.s.
Jedlé oleje a tuky	0	0	0,11	0	0,48	INTA, s.r.o.
Spolu	**6 090,4**	**7 293**	**5 460**	**5 002**	**5 562**	

**vrátane odpadu z údržby mestskej zelene a bioodpadu z domácností*
Zdroj : Oddelenie stavebných služieb a rozvoja mesta – životné prostredie

Tabuľka č.6 Zberné stredisko – uloženie drobného stavebného odpadu, príjmy (v €) a množstvá v tonách za rok 2017

Zberový rok/pôvod	***Príjmy***	***Množstvo***
2013	0	0
2014	0	0
2015	0	0
2016	4 790,95	319,42
2017	3 987,77	265,85

Zdroj : Oddelenie stavebných služieb a rozvoja mesta – životné prostredie

*Náklady na zber, prepravu a zneškodnenie odpadov dosiahli v roku 2017 celkovú výšku **1 292 464 €**, čo znamená, že v porovnaní s rokom 2016 sa znížili o **105 963 €**.*

Údaje uvádzame v tabuľkách č.7 a 8.

Tabuľka č.7 Náklady (v €) na zabezpečenie zberu, prepravy, zhodnotenia a zneškodnenia odpadov (2013 – 2017)

Zberový rok/ Náklady v €	***2013***	***2014***	***2015***	***2016***	***2017***
Celkové náklady	1 383 291	1 458 548	1 466 059	1 398 427	1 292 464
Zber a preprava odpadov	923 627	963 414	951 693	852 676	733 870
Zneškodnenie odpadov	401 957	433 013	443 176	446 097	446 645
Triedený zber odpadov*	38 909	42 522	35 693	35 520	38 285
Prevádzka Zberné stredisko**	18 798	19 599	20 032	21 244	21 928
Zberný dvor					9 245
Materiálové zabezpečenie odpadového hospodárstva**			15 465	20 210	41 952
Projektová dokumentácia Kompostáreň				22 680	539

**biologicky rozložiteľný odpad od občanov, kuchynský odpad mestské zariadenia, nebezpečný odpad...*
***vrátane mzdy, energie, materiál*
****stanovištia zberných nádob, zberné nádoby...*
Zdroj : Oddelenie stavebných služieb a rozvoja mesta – životné prostredie

Tabuľka č.8 Rozčlenenie nákladov (v €) podľa jednotlivých služieb v OH (2013 - 2017)

Zberový rok/Pôvod odpadov	***2013***	***2014***	***2015***	***2016***	***2017***
Domácnosti	721 927	722 187	706 582	641 455	575 158
Prevádzky	391 701	339 101	369 995	342 329	300 473
Uličné nádoby	20 118	31 510	21 773	20 485	17 243
Nepovolené skládky	4 306	3 560	7 279	6 096	6 058
Biologicky rozložiteľný odpad (rodinné domy)	33 958	33 021	26 031	24 021	20 733
Čistenie ulíc	43 411	30 229	44 115	35 645	38 794
Veľkoobjemový odpad (prevádzka Zberné stredisko)	97 119	152 206	209 508	215 036	214 176
Biologicky rozložiteľný odpad (prevádzka Zberné stredisko)	5 293	4 852	36	1 145	79
Odpad z cintorínov	18 843	19 511	20 968	19 023	18 264
Odpad z firiem			14 613	13 321	11 475
Kuchynský odpad			1 910	1 584	1 903
Nebezpečný odpad + pneumatiky			6 095	9 915	10 643
Zber VOO			1 657	3 026	2 768
Zmiešané odpady zo stavieb a demolácií				1 212	1 033
Prevádzka Zberné stredisko*			20 032	21 244	21 928
Zberný dvor					9 245
Materiálové zabezpečenie odpadového hospodárstva**			15 465	20 210	41 952
Projektová dokumentácia				22 680	539

Zdroj : Oddelenie stavebných služieb a rozvoja mesta – životné prostredie

Mesto Piešťany vynaložilo v roku 2017 na zabezpečenie služieb v odpadovom hospodárstve finančné prostriedky vo výške ***1 292 464 €,*** *pričom príjem za poplatok za komunálne odpady bol vo výške* ***1 367 603 €.***

Údaje uvádza tabuľka č.9.
Problematika výberu poplatkov za komunálne odpady, rovnako aj výpočet výšky poplatkov je v kompetencii finančného odboru.

Tabuľka č.9 Výška príjmov a nedoplatkov (v €) za komunálne odpady (2013 - 2017)

Rok	***Predpis FO (v €)***	***Predpis PO (v €)***	***Nedoplatok (v €)***	***Príjmy (v €)***
2013	693 847	754 002	60 904	1 386 945
2014	692 025	727 550	100 633	1 318 942
2015	706 378	766 464	86 552	1 386 290
2016	700 372	737 643	66 279	1 371 736
2017	704 460	742 602	79 459	1 367 603

4. Aktivity v odpadovom hospodárstve za rok 2017

- rozšírenie systému separovaného zberu biologicky rozložiteľných odpadov v rodinných domoch zakúpením ďalších 95 ks špeciálnych zberných nádob o objeme 240 l
- vybudovanie 7 ks stanovíšť zberných nádob na odpad na sídliskách
- propagácia separovaného zberu pre obyvateľov – oznamy v miestnej tlači, na webovej stránke mesta
- aktívna účasť na konferenciách a seminároch
- organizácia pravidelného zberu odpadov z verejných priestranstiev mesta v rámci Dňa Zeme aj v spolupráci so žiakmi základných škôl a občianskymi združeniami
- organizácia jarného čistenia brehov vodných tokov (Váh, Dubová) a vodnej nádrže Sĺňava v spolupráci s OZ Sĺňava Piešťany, občanmi a žiakmi stredných škôl (počas písomných maturít)
- pravidelné odstraňovanie nepovolených skládok odpadov zo stanovíšť zberných nádob na sídliskách
- bezplatný jarný a jesenný zber veľkoobjemového odpadu a elektroodpadov od občanov v jedenástich lokalitách na území mesta
- zahájenie výstavby nového zberného dvora.

Ciele v odpadovom hospodárstve v roku 2018

- osveta a vzdelávanie obyvateľov mesta Piešťany formou letákov, oznamov, brožúr
- osveta a vzdelávanie detí v materských, základných školách formou výučbových materiálov s tematikou separovaného zberu
- vybudovanie ďalších stanovíšť zberných nádob na odpad
- zakúpenie ďalších zberných nádob na bioodpad do rodinných domov
- zavedenie systému pravidelných kontrol separovaného zberu na sídliskách, v rodinných domoch a v prevádzkach za účelom zlepšenia čistoty vyseparovaných zložiek odpadov
- výzvy v tlači a osveta prostredníctvom miestnych médií na správne nakladanie so stavebným odpadom (povinnosti ukladania stavebného odpadu na riadené skládky a predchádzanie vzniku nepovolených skládok odpadov)
- organizácia zberu odpadu v rámci Dňa Zeme
- bezplatný jarný a jesenný zber veľkoobjemového odpadu a elektroodpadu od občanov
- začiatok realizácie výstavby Kompostárne za finančné prostriedky získané v rámci výzvy operačného programu KŽP MŽP SR
- rozšírenie zberu triedených zložiek komunálnych odpadov